

Januari 2018

BOMENBUREN

stichting

BOMENBUURT GRIFFIOEN

Middelburg

Website: www.griffioengroen.com

Mail: stboomgrif@zeelandnet.nl

Nogmaals: Het ecologieproject van de CSW

In vorige afleveringen van Bomenburen stonden artikeltjes over het ecologieproject van de CSW (na te lezen op onze website). Daar is o.a. op gereageerd door dhr. Gerrit Geerse, oud-medewerker biologie op de CSW en natuurgids bij de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (KNNV) en het Instituut voor Natuureducatie (IVN). Zijn bijdrage vindt u hieronder.

Hiermee wil ik reageren op de artikeltjes over de wijk de Griffioen en dan vooral over de vijvers van de buitenplaats (in Park de Griffioen) en de nieuwere vijver aan de Berkenlaan.

Om het geheel duidelijk te maken, wil ik eerst reageren op het verhaal over het inklinken van het veen waardoor de poelgronden een stuk lager zijn komen te liggen dan de kreekruigen en de oeverwallen. Deze daling is volgens mij vooral te wijten aan moertering (afgraven van het veen om zout of brandstof te winnen) en niet aan inklinking van het veen.

Ooit lag achter de duinen van Walcheren een enorm moerasgebied waarin een dikke laag veen gevormd was (laagveen). Na de doorbraak van de duinen rond 400 na Chr. - als gevolg van de toenmalige zeespiegelstijging - drong de zee steeds dieper het land in, diepe geulen uitschurend en het land overstromend. Door deze overstromingen werd het veen zout en stopte de veenvorming.

De stroomsnelheid van het water in de geulen was hoog waardoor er geen zand en klei afgezet kon worden. Daar waar het water bij hoog tij het land overstroomde, viel de stroomsnelheid weg en werd zand en klei afgezet. Het (zwaardere) zand dicht naast de kreek, daar oeverwallen vormend en de lichtere kleideeltjes verder van de kreek. Zo een immens schorregebied vormend.

Dit proces ging door tot het schorregebied zo hoog kwam te liggen dat het weer bewoonbaar werd. Monniken brachten het gebied in cultuur. Dammen, sluisjes, kerken en kloosters bouwend in een gebied dat volkomen open was. Geen boom of struik te zien, maar ook geen wegen

en paden waarover je bouw materiaal kon aanvoeren. Gelukkig was er klei genoeg om stenen te vormen en veen als brandstof om ze te bakken. In elk geval is op zijn minst een deel van de stenen ter plaatse gebakken. Bij de kapel van Hoogelande is een steenoven gevonden.

Dat was het begin van de exploitatie van het veen. Pas toen het eiland bedijkt was, kon de exploitatie van het veen op grotere schaal aangepakt worden. Het veen zat onder de dikke kleilaag die eerst verwijderd moest worden om het veen (darinck) te delven. Na drogen werd het van zout verzadigde veen verbrand om zout te winnen en ook wel verhandeld als brandstof. De ontstane veenputten werden gedempt met de klei die er op gelegen had, waardoor dus een forse bodemdaling ontstond.

De oeverwallen van de krekten kwamen flink hoger te liggen en de krekten voerden geen water meer af omdat hun bodem boven het grondwaterpeil kwam te liggen. Daar waar krekten niet uitgediept konden worden, werden nieuwe watergangen door het lage zoute gebied gegraven.

De oude krekten verzanden en werden de kreekruigen. Alleen op de kreekruigen was bewoning mogelijk want de lage gebieden stonden 's winters onder water. Door de hoge ligging van deze kreekruigen spoelde het zout uit en ontstond eronder een buffer van zoet water. Dat water werd gewonnen uit welputten en als drinkwater gebruikt.

Langs de randen van de kreekruigen werden ondiepe drinkputten voor het vee gegraven. Deze drinkputten werden zo aangelegd dat de bodem ervan werd gevormd door de dichte kleilaag. Hierdoor was het water afgesloten voor het zoute grondwater. Daarom moest men voorzichtig zijn met het schoonmaken om niet door de kleilaag heen te stoten.

De vijver van de buitenplaats 'De Griffioen' ligt boven op een kreekruig en had tot de grote schoonmaak met een graafmachine (nu ruim 20 jaar geleden) een zoutgehalte van 80 tot 100 mg/l. Na de schoonmaak was dit ineens 1500 tot 1800 mg/l. bijna 20x zoveel. Helaas is daarmee de zoetwaterflora en fauna verloren gegaan. De vijver aan de Berkenlaan

ligt in het poelgebied. Aan de randen kun je het veen zien zitten. Het zoutgehalte is daardoor hoog: ongeveer 1500 mg/l tot meer dan 3000 mg/l in droge perioden. Aan de kant van de Olmenlaan is er wat aanvoer van zoet water.

De Olmenlaan, de Seisweg en buitenplaats 'De Griffioen' liggen op een kreekruig en dat is goed te zien aan de hoogte verschillen. Langs de Domburgse Watergang vind je nog resten van de oeverwallen. Sporen van de moertering kun je zien in het hobbelige weiland langs de Koninginnelaan.

Nieuwe afdakjes

Onlangs zijn in de buurt weer nieuwe afdakjes boven de 'poort' geplaatst (Kastanjelaan 5 en Esdoornlaan 15). Passend bij onze woningen en handig als onderdak voor fietsen o.i.d. Deze afdakjes worden door onze Stichting Bomenbuurt Griffioen ruim gesubsidieerd.

Interesse? Kijk eens op onze website.

Uw donatie in 2018

Ongeveer 2/3 deel van de bewoners van onze buurt is donateur van onze stichting en heeft ons gemachtigd eenmaal per jaar de donatie te innen.

Uw jaarlijkse bijdrage schrijven wij in februari af. Ons incassant-ID is NL69ZZZ220582880000 en de omschrijving is 'donatie Stichting Bomenbuurt Griffioen 2018'.

Hartelijk dank voor uw steun aan onze stichting.

**Denkt u bij sneeuwval aan het schoonhouden van uw stoep?
U doet daar uw (oudere) buurtbewoners een groot plezier mee!
En mogelijk kunt u hen dan ook op een andere manier helpen!**